

Kabinetsvoornemen samenvoeging provincies

HB 1428403 - v2

Inleiding

In het regeerakkoord van 29 oktober 2012 heeft het kabinet Rutte II het voornemen uitgesproken om de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland in deze regeerperiode samen te voegen. Over de positie van de Noordoostpolder valt volgens het akkoord later een beslissing. Het kabinet start met de overige provincies initiatieven om ook tot schaalvergroting te komen. Voor de lange termijn heeft het kabinet als perspectief de vorming van vijf landsdelen met een gesloten huishouding en een forse opschaling van gemeenten (100.000+ gemeenten). De waterschappen zullen opgaan in deze landsdelen (zie bijlage voor de tekst van het regeerakkoord bij dit onderdeel).

De voornemens van het kabinet zijn een serieuze bedreiging voor het zelfstandig voortbestaan van de provincie Flevoland. Met deze notitie doet het college een voorzet voor een debat met Provinciale Staten over de kabinetsplannen, conform onze brief aan de staten van 12 november jl. (HB 1417739).

Aan de hand van onderstaande punten willen wij graag het gesprek met de staten aangaan. De bijbehorende notitie schetst de context van het debat en geeft achtergrondinformatie die voor een goed inzicht van de materie en het toekomstig proces van belang is. Daarbij wordt onder anderen ingegaan op de uitgangspunten die de provincie heeft vastgesteld (Coalitieakkoord), het wettelijk kader en enkele specifieke punten uit de discussie. Ook is opgenomen een quick scan van mogelijke voor- en nadelen van een provinciale samenvoeging, vanuit Flevolands perspectief. Tot slot is ook een aantal strategielijnen geschetst, die richting kunnen geven aan de strategie die we als provincie Flevoland kunnen gaan hanteren.

Provinciale Staten zijn bepalend voor de inzet van Flevoland. In het wettelijke proces dat naar verwachting zal worden gevolgd (de Wet algemene regels herindeling) is het college van GS het aanspreekpunt voor de minister. Gelet hierop is het van groot belang hoe de onderlinge rolverdeling en betrokkenheid van de staten bij de uitwerking van de plannen van het kabinet wordt vormgegeven.

II. Vragen voor de discussie met de staten:

Proces

1. Hoe ziet u de rolverdeling tussen de staten en het college? Welke afspraken kunnen worden gemaakt over de betrokkenheid van de staten bij het voorziene herindelingsproces? Een denkbare optie is om een ad hoc Statencommissie in het leven te roepen. De afspraak daarbij kan zijn dat de Statencommissie wordt geïnformeerd en bijeen wordt geroepen zodra dat nodig is (en los van het reguliere vergaderschema) Wat is uw opvatting daarover?
2. Het onderhouden van contacten met het Rijk (Eerste Kamer/ Tweede Kamer) en de provincies Noord-Holland en Utrecht is in eerste instantie ene rol voor GS. Welke rol zien de staten daarbij voor u zelf?
3. Bent u het met het college eens dat Provinciale staten en het college in dit proces samen moeten opereren en dat onderlinge terugkoppelingen van gesprekken daarbij van groot belang kunnen zijn?
4. Op welke manier denken de staten de inwoners en de maatschappelijke instellingen van Flevoland bij de discussie te betrekken? Welke rol ziet u daarbij voor de gemeenten? Hoe kijkt u aan tegen opiniepeilingen of het eventueel inzetten van een (raadplegend) referendum?

Inhoudelijk

5. In bijgaande notitie is onder punt 7. een aantal strategielijnen (scenario's) geschetst. Het college nodigt u uit om hierop te reflecteren.
6. Voor de staten en het college is het coalitieakkoord het vertrekpunt. Dit coalitieakkoord gaat uit van zelfstandigheid van de provincie. Als het Rijk van mening is dat een samenvoeging voordelen oplevert, dan is de vraag aan het rijk om die voordelen aan te tonen. Wat verwacht u op dit punt van het Rijk?
7. Welke argumenten heeft het rijk, gaat het alleen om een bezuinigingsoperatie? En is een groter bestuur wel een efficiënter bestuur? Kijk naar recente onderzoeksrapportages over het functioneren van grote gemeenten. Hoe denken de staten hierover?
8. Zijn de staten bereid om na te denken over vergaande samenwerkingsvormen waarbij provincie taken (bijvoorbeeld op het gebied van bedrijfsvoering) worden overgedragen aan een samenwerkingsverband met Utrecht en Noord-Holland, wanneer daardoor van een bestuurlijke fusie kan worden afgezien?
9. Als het rijk met argumenten komt voor schaalvergroting, zijn de staten dan bereid tot een open discussie met het rijk?
10. Zijn de staten bereid de optie te verkennen en zonodig uit te werken om te komen tot een forse opschaling van de gemeenten in Flevoland c.q. één gemeente Flevoland mocht de samenvoeging van de provincies worden doorgezet?

CONTEXT, voor- en nadelen en strategielijnen

1. Discussies over de provincie Flevoland

De plannen van dit kabinet voor samenvoeging zijn een domper voor onze provincie die vorig jaar enthousiast haar 25-jarig bestaan vierde. De kabinetsplannen zijn verrassend concreet, maar op zichzelf is het geen verrassing dat in Den Haag plannen worden ontwikkeld voor een opschaling van onze provincie. Al in 1993 waren er kabinetsplannen voor opheffing van Flevoland en meer recent hebben we in de periode 2005-2007 te maken gehad met discussies over de slagvaardigheid van het middenbestuur, met name in de Randstad. Ook het vorige kabinet wenste een opschaling van de provinciale besturen in de Randstad. Tot dusver zijn de gevoerde discussies gestrand, maar wat het college betreft kan men daaruit niet zonder meer afleiden dat het ook deze keer wel zal overwaaien.

Het eerste bestuurlijk overleg met de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken staat gepland voor 5 december aanstaande en in dit overleg zal meer duidelijk worden over de inzet van de minister. Naar verwachting zal dit overleg nog niet worden gezien als de eerste stap in het kader van het herindelingsproces. Toch gaat het college ervan uit dat de minister serieus werk wil maken van deze opdracht van het kabinet.

De minister gaf op 17 november 2012 in het programma Pauw & Witteman al wel aan dat hij hoopt dat de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland voor de Provinciale Statenverkiezingen in maart 2015 zijn gefuseerd. De minister zei het gek te vinden om in 2015 verkiezingen te houden voor drie provincies, terwijl die het jaar daarna fuseren. Hij erkent dat het krap wordt, maar als het aan hem ligt kunnen de kiezers bij de Provinciale Statenverkiezingen stemmen voor één provinciebestuur.

In de Tweede Kamer is waarschijnlijk een meerderheid te vinden voor een provinciale samenvoeging tussen Noord-Holland, Utrecht en Flevoland. Of dat in de Eerste Kamer ook zo is, is de vraag. Een herindelingsproces is erg politiek van aard en dit komt vaak in het laatste stadium tijdens de behandeling in de Eerste en Tweede Kamer sterk tot uitdrukking.

2. Coalitieakkoord Flevoland

Voor de opstelling van de provincie Flevoland in de lopende discussie is het Coalitieakkoord leidend. De coalitiefracties hebben op 1 november 2012 verklaard dat het 'coalitieakkoord *Flevoland, zelfstandig en uniek* uit mei 2011 nog steeds een uitstekende basis voor de verdere ontwikkeling van Flevoland vormt. Voor het nieuwe college, dat op 1 november 2012 is begonnen, zijn de afspraken met betrekking tot de positie van Flevoland die in het coalitieakkoord staan dan ook het vertrekpunt voor de discussie hierover. Kern van het Flevolandse standpunt is dat een opschaling alleen dan bespreekbaar is als dat aantoonbare voordelen oplevert voor de inwoners van Flevoland. Relevante passages van het coalitieakkoord zijn bijgevoegd.

3. Flevolandse inzet

Zoals gezegd was ook het vorige kabinet voornemens om de provincies in de Randstad op te schalen tot een Randstadprovincie. In de visie van minister Donner uit het najaar van 2011 ging het kabinet uit van twee vleugelprovincies in de Randstad, waarbij Flevoland zou opgaan in de Noordvleugelprovincie. In de discussie met het kabinet heeft Flevoland onder andere het volgende naar voren gebracht. Deze inzet geldt wat het college betreft nog steeds.

“In 1986 besloot de Tweede Kamer tot instelling van de provincie Flevoland (TK 1984-1985, 18738). Het toenmalige kabinet en de Tweede Kamer gaven de voorkeur aan de instelling van één, nieuwe provincie, boven twee andere varianten, namelijk indeling bij andere provincies of indeling bij één provincie. De redenen daarvoor waren:

1. het bereiken van een evenwichtige ontwikkeling van Flevoland;
2. het behouden van de eenheid van de provincie in verband met de waterstaatkundige opgaven;
3. de wens om één provincie te worden bij bestuur en bewoners.

Flevoland staat voor een krachtige provincie, met korte lijnen, zonder bestuurlijke drukte. De bestuurskrachtmeting uit 2010 laat zien dat Flevoland een effectief en efficiënt opererende provincie is. De gemeenten in Flevoland zijn over het algemeen groot en op hun taken berekend. De ontwikkelopgave van Flevoland is nog niet af. De huidige schaal van de provincie Flevoland waarborgt een gedegen afweging van de verschillende belangen die in de provincie spelen. Schaalvergroting of samenvoeging met andere provincies leidt tot een belangenafweging op een andere schaal, die op gespannen voet kan staan met de wensen en behoeften van onze inwoners.”

4. Wettelijk kader

Op een herindeling van een gemeente of provincie is de Wet algemene regels herindeling (Arhi) van toepassing. Het kabinetsbeleid van de afgelopen jaren was dat gemeentelijke herindelingen van onderop dienden plaats te vinden. Gedwongen gemeentelijke herindelingen zijn zeldzaam. Een provinciale herindeling heeft zich nog niet eerder voorgedaan.

Een herindeling c.q. opheffing van provincies kan bij wet worden geregeld. Daar is geen wijziging van de Grondwet voor nodig. De Wet Arhi beschrijft twee procedures voor een provinciale herindeling. Eén op basis van vrijwilligheid en één procedure die wordt voorbereid door de minister van BZK. De Arhi-procedure die door de minister wordt voorbereid verloopt kortweg als volgt:

- De ministers stellen B&W en de colleges van GS in de gelegenheid met hen overleg te voeren over de wens tot wijziging van de provinciale indeling. Het overleg duurt ten hoogste zes maanden.
- Uiterlijk drie maanden na afloop van het overleg stelt de minister het herindelingsontwerp vast en zendt dit met het verslag van het gevoerde overleg aan de gemeenteraden en de betrokken provinciale staten.
- De gemeenten leggen het ontwerp binnen twee weken na ontvangst acht weken ter inzage.
- De gemeenteraden en provinciale staten kunnen tot uiterlijk drie maanden na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze kenbaar maken.
- De herindelingsregeling (= wetsontwerp) wordt vervolgens uiterlijk vier maanden (na afloop van de vorige termijn) vastgesteld.

Hiervan uitgaande duurt de Arhi-procedure maximaal 16 maanden. Vervolgens is de behandeling in de RvS, de Tweede en Eerste Kamer. Voor zo'n wetgevingstraject staat in de regel anderhalf jaar. Statenverkiezingen in maart 2015 voor een nieuw gevormde provincie zijn mogelijk, maar het is erg krap. Daarbij speelt ook

nog dat een herindeling in beginsel op 1 januari moet ingaan op basis van een regeling die daarvoor is vastgesteld. (In het geval van de herindeling van Rozenburg bij Rotterdam is daarvan overigens afgeweken: die herindeling is ingegaan op 18 maart 2010.) Op een besluit in het kader van de Wet Arhi is geen bezwaar of beroep mogelijk (het gaat om een wetgevingstraject).

Voor een provinciale herindeling zou het volgende tijdschema kunnen gelden:

<i>December 2012 - zomer 2013</i>	<i>Voorfase / overleg</i>
<i>Nazomer/begin najaar 2013</i>	<i>Herindelingsontwerp ter inzage</i>
<i>Eind 2013</i>	<i>Vaststelling herindelingsontwerp/ start wetgevingstraject/ RvS</i>
<i>Medio 2014</i>	<i>behandeling in TK en EK</i>
<i>Eind 2014</i>	<i>Herindelingsregeling (=wet) treedt in werking</i>
<i>4 maart 2015</i>	<i>Verkiezingen Provinciale Staten (?)</i>
<i>PM</i>	<i>Datum van herindeling</i>

Bij gemeentelijke herindelingen worden de verkiezingen vaak in november gehouden, waarna de herindeling op 1 januari ingaat. Vanwege de getrapte verkiezingen door Provinciale Staten van de Eerste Kamer ligt dat bij een provinciale herindeling gecompliceerd. De relevante bepalingen uit de Wet Arhi (http://www.st-ab.nl/wetten/0389_Wet_algemene_regels_herindeling_Wet_Arhi.htm) en de Grondwet zijn als bijlage bijgevoegd.

5. Gesloten huishouding

Een onderwerp dat ook wordt vermeld in het regeerakkoord en van groot belang is voor de positie van de provincies is de al dan niet gesloten provinciale huishouding. Dit onderwerp heeft niet een directe relatie met de opschalingdiscussie, maar voor de volledigheid noemen we het hier kort. Dit kabinet heeft vooruitlopend op de vorming van landsdelen en een gesloten huishouding voor die landsdelen, voor de huidige provincies een materieel (dus nog niet formeel) gesloten huishouding voor ogen. Dat zou betekenen dat provincies feitelijk alleen nog taken uitvoeren op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, natuur en regionaal economische beleid.

In een ambtelijk advies aan de formateurs over de gesloten huishouding van de provincies (oktober 2012) is aangegeven dat een (materieel gesloten huishouding en een) inperking van de taken van de provincies bereikt kan worden door strikte handhaving van het profiel provincies, zoals neergelegd in de bestuursafspraken tussen het rijk en de provincies, in combinatie met een verkleining van de financiële mogelijkheden van de provincies. De rijksambtenaren schetsen een voorstel voor een verdere aanscherping van het maximumtarief voor de opcenten, en verdergaand, een voorstel om het maximumtarief te verlagen tot het rekestarief (dat wil zeggen het tarief dat provincies door het Rijk worden verondersteld te hanteren in het kader van de berekeningen van het Provinciefonds).

6. Belang van gemeenschappelijk Flevolands standpunt

Het college van Gedeputeerde Staten is van mening dat het onderwerp 'herinrichting bestuur' bij uitstek onderdeel uit moet maken van de Flevolandse agenda. De plannen van het Rijk raken zowel ons als provincie als ook onze gemeenten en alle inwoners in Flevoland. Het standpunt van de gemeenten, inwoners, maatschappelijke instellingen en het bedrijfsleven is van belang voor onze besluitvorming en de besluitvorming op rijksniveau.

Als wij als provincie en gemeenten in Den Haag één geluid kunnen laten horen, is de kans veel groter dat we worden gehoord. Om te verkennen wat de kansen zijn voor een gedragen Flevolands standpunt zullen wij zoals ook in de brief aan de staten van 12 november vermeld op korte termijn in overleg treden met de gemeenten. De planning van gedeputeerde Witteman is erop gericht dat hij tijdens de Statenvergadering van 12 december as. verslag kan doen van zijn eerste ronde langs de gemeenten.

7. Intensieve samenwerking

Voor een zelfstandig Flevoland is het van groot belang nauw samen te werken met de gemeenten, naburige provincies en maatschappelijke instellingen en het bedrijfsleven. Flevoland heeft de afgelopen jaren grote stappen gezet voor een succesvolle samenwerking, vaak in regionale verbanden, zoals de Metropoolregio Amsterdam en de P3. Samenwerking in plaats van samenvoeging is voor ons geen holle frase. Voorbeelden van samenwerking zijn:

De provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland werken op verschillende beleidsterreinen intensief samen (ontwikkeling IJmeer-Markermeer, schielsprong Almere, luchthaven Lelystad). Daarnaast hebben de drie provincies het afgelopen jaar verkend welke mogelijkheden er zijn om op het terrein van bedrijfsvoering winst te boeken. Ook op beleidsmatig niveau is intensivering van de samenwerking mogelijk. Vergaande vormen, zoals op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, zijn wat Flevoland betreft mogelijk.

8. Quick scan argumenten voor en tegen opschaling (vanuit Flevolands perspectief):

Onderwerp	Voor opschaling	Tegen opschaling
Algemeen-bestuurlijk	<p>Grotere afstand ten opzichte van gemeenten (minder bemoeizucht)</p> <p>Sterkere positie in Den Haag en internationaal</p> <p>Aantrekkelijke werkgever en aantrekkelijk voor bestuurders</p>	<p>Afstand bestuur - inwoners neemt toe</p> <p>Stemverhouding Flevoland ten opzichte van Noord-Holland en Utrecht wordt scheef.</p> <p>Aantrekkelijke werkgever (menselijke maat)</p> <p>Cultuurverschil: Flevolandse hebben pioniersmentaliteit en zijn 'hands on'.</p>
Financieel	<p>Noord-Holland en Utrecht zijn rijkere provincies, onder omstandigheden kan Flevoland daarvan profiteren</p>	
Ruimtelijk/ water/ milieu / natuur	<p>Meer middelen voor grote projecten</p> <p>Onderlinge binding door ligging aan 'Zuiderzee'.</p>	<p>Minder kennis van het gebied</p> <p>Minder aandacht voor het behoud van de ruimtelijk en natuurwaarden</p> <p>Flevoland hoort tot ander</p>

		stroomgebied dan Noord-Holland (en Utrecht)
Sociaal-economisch	Sterkere positie in Den Haag en internationaal	Grotere afstand tussen bestuur en bedrijfsleven Flevoland als 'afvalputje'
Bereikbaarheid/ infra	Meer middelen voor infra en kunstwerken	Minder aandacht voor de reiziger
Luchtvaart	Sterkere lobby Meer ambtelijke expertise	Wel de lasten, niet de lusten

7. Strategielijnen ("scenario's")

Er zijn verschillende mogelijkheden om met de kabinetsplannen om te gaan. Bijvoorbeeld:

1. We werken volledig mee

Flevoland werkt volop en van harte mee aan de samenvoeging. De belangen van de inwoners staan hierbij centraal. Financieel worden we steeds meer in de hoek geduwd. Extra middelen zijn welkom. Als we garanties kunnen krijgen voor een evenwichtige spreiding van middelen en toezeggingen voor bijdragen voor een aantal grote projecten (IJMeer, Groenzone Almere), kunnen we deze keer beter meewerken en goede afspraken maken in het belang van der provincie.

2. We gaan dwarsliggen

Flevoland keert zich tegen de samenvoegingsplannen van het kabinet. De provincie wijst bestuurlijk overleg over de herindeling af en weigert (voor zover mogelijk) om daaraan mee te doen. De provincie mobiliseert inwoners, gemeenten voor actie tegen opschaling. Er worden enquêtes georganiseerd die laten zien dat het grootste deel van de bevolking tegen samenvoeging met Noord-Holland en Utrecht is. Bestuurlijk-juridische mogelijkheden van verzet worden benut. Politiek gezien wordt flink gelobbyd bij de Eerste en Tweede Kamer voor het behoud van de provincie Flevoland.

3. We gaan het gesprek aan

Flevoland gaat het gesprek aan met het Rijk en we gaan onderhandelen om maximaal voordelen binnen te slepen voor onze inwoners. Daarbij maken we wel duidelijk dat we ons bij de EK en de TK alsnog gaan verzetten als Flevoland niet voldoende voordeel haalt uit de samenvoeging.

Bijlagen

1. Onderdelen coalitieakkoord Flevoland 2011-2015

Flevoland is gemaakt om de groei van het oude land op te vangen. Sinds de drooglegging van de Noordoostpolder is het inwoneraantal van onze provincie gestaag toegenomen en het einde is nog niet in zicht. Langzaam maar zeker zijn we een provincie van mensen geworden. Dat ging niet vanzelf. In tegenstelling tot het droogleggen is het opbouwen van een nieuwe gemeenschap geen vraagstuk dat je aan ingenieurs kunt overlaten. Een nieuwe gemeenschap maken mensen zelf. Door de inzet van heel veel nieuwkomers van het oude land heeft het gebied langzaam zijn eigen identiteit gekregen en hebben we eigen normen en waarden ontwikkeld. Een identiteit die de tweede en derde generatie Flevolandse inmiddels heel gewoon zijn gaan vinden en waar ze trots op zijn. Langzaam maar zeker begint die Flevolandse gemeenschap zich daardoor zelfstandig en zelfbewust te ontwikkelen. Flevolandse zijn nuchtere harde werkers die open staan voor groei en verandering en gastvrij zijn voor mensen van buiten. Ze doen hun best om voor die nieuwkomers een uitstekende leefomgeving te bieden. Wij zijn trots op deze gemeenschap van Flevolandse en de ontwikkeling die ze tot nu toe heeft doorgemaakt.

Die ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het openbaar bestuur in onze provincie. In de afgelopen 25 jaar hadden de opeenvolgende bestuurders vooral een taak in het ondersteunen van deze gemeenschapsvorming. Daarvoor hebben ze, veel meer dan in andere provincies, aandacht gehad voor de sociale en maatschappelijke ontwikkelingen. Daarin gaat nu langzaam verandering komen. Deels als gevolg van een veranderende kijk van de nationale overheid op het lokaal en regionaal bestuur, maar niet in de laatste plaats ook omdat de provincie er nu klaar voor is. Flevoland kent in deze tijd volwassen gemeenschappen die niet bang meer zijn om hun eigen keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen.

Samenlevingsontwikkeling, maatschappelijke en sociale ondersteuning is steeds meer een taak geworden van zelfstandige en krachtige gemeenten die dat in samenwerking met hun inwoners heel goed kunnen organiseren. Het takenpakket van deze gemeenten zal de komende bestuursperiode verder uitbreiden. Zo gaat de jeugdzorg naar de gemeenten en krijgen de gemeenten een belangrijke verantwoordelijkheid in de regionale uitvoeringsdienst. In goede afstemming met onze gemeenten gaat de provincie zich in de komende periode terugtrekken op haar regionale verantwoordelijkheden.

Wij gaan ons meer dan voorheen inzetten op onze kerntaken. Bij ons draait het de komende jaren vooral om de onderwerpen Ruimte, Economie en Bereikbaarheid alsmede Cultuur waar dit de lokale belangen overstijgt. Daar liggen onze kerntaken en zijn we wettelijk bevoegd. Wij spelen op het (inter)regionale niveau een sectoroverstijgende en verbindende rol. Wij fungeren als gebiedsregisseur door het ontwikkelen van integrale ontwikkelvisies, het uitruilen van belangen en het bewaken en bevorderen van complementariteit tussen gemeenten en regio's binnen onze provincie. Tenslotte houden wij toezicht op de gemeenten en hebben we een belangrijke rol bij het oplossen van bestuurlijke en financiële problemen van gemeenten. Het is goed gesteld met de bestuurskracht binnen onze provincie. De meting van onze bestuurskracht, die in 2010 is afgerond⁹, toont aan dat Flevoland een efficiënt en effectief opererende provincie is. We houden dit vast en verbeteren dit.

Samenwerking met gemeenten en waterschap: Flevolandse agenda

Wij blijven investeren in de relatie met de Flevolandse gemeenten en het waterschap en nodigen het college uit om samen met hen een Flevolandse agenda te ontwikkelen. Het initiatief van de Vereniging van Flevolandse Gemeenten vormt een goede basis. Een gezamenlijke agenda kan het uitgangspunt vormen om onze inzet, ieder vanuit zijn eigen rol, in het gebied verder te bundelen en de gezamenlijke slagkracht verder te vergroten. In dit proces is de provincie een partner van de gemeenten, op basis van een duidelijke en weloverwogen afbakening van rollen en taken, waaraan we consequent vasthouden. Die provinciale rol wordt mede bepaald door de aard van de dynamiek en kan daardoor verschillen per gebiedsdeel. Wat we in elk geval niet zullen doen, is taken op ons nemen die tot het takenpakket van andere overheden horen. We stimuleren samenwerking tussen gemeenten onderling. Bovendien vinden we dat onze rol een concrete toegevoegde waarde moet hebben, een rendement dat ook expliciet wordt benoemd.

Structuurdiscussie Randstad

De discussie over opschaling binnen de Randstad is er één die met regelmaat terugkeert. Bestuurlijke opschaling en/of samenwerking is echter alleen zinvol als dit duidelijke meerwaarde oplevert. Een andere bestuurlijke inrichting is alleen dan bespreekbaar als dat voor de Flevolandse aantoonbaar een aanzienlijke verbetering oplevert. Tot heden hebben onze eigen analyses dit voordeel niet aangetoond. Sterker nog, de bestuurskrachtmetering bestuurskrachtmetering die in 2010 is afgerond, toont aan dat Flevoland een efficiënt en effectief opererende provincie is. Onze huidige schaal voorkomt bestuurlijke drukte en overmatige bureaucratie. We reserveren voor dit doel geen grote bedragen, omdat wij van oordeel zijn dat de kosten die de uitvoering van deze opdracht uit het regeerakkoord met zich meebrengt, door het Rijk moeten worden gedragen.

2. Regeerakkoord

Hoofdstuk XIII Bestuur

Een krachtige en dienstverlenende overheid vraagt een duidelijke afbakening van taken en verantwoordelijkheden tussen en binnen bestuurslagen. Het overbrengen van een groot aantal taken van het Rijk naar gemeenten maakt meer maatwerk mogelijk en vergroot de betrokkenheid van burgers. Gemeenten kunnen de uitvoering van de taken beter op elkaar afstemmen en zo meer doen voor minder geld. Hiertoe biedt het Rijk hen ruime beleidsvrijheid. Een grote decentralisatie van taken en bevoegdheden vergt medeoverheden die op een passende schaal zijn georganiseerd. Voor de lange termijn hebben wij het perspectief van vijf landsdelen met een gesloten huishouding en gemeenten van tenminste honderdduizend inwoners voor ogen. De inwonersnorm kan worden aangepast aan de bevolkingsdichtheid in verschillende delen van het land.

De waterschappen worden samengevoegd met de landsdelen. Samen met de medeoverheden willen we dit lange termijn perspectief realiseren. Ontwikkelingen in de gewenste richting worden aangemoedigd.

De landelijke overheid zal zijn doen en laten in de contacten met medeoverheden richten op het gewenste eindbeeld. Dit heeft gevolgen voor het overleg en de vormgeving van decentralisaties en financieringsarrangementen. Decentralisaties zullen in principe gericht worden op 100.000+ gemeenten. Gemeenten benutten mogelijkheden om bewoners van wijken, buurten en dorpen te betrekken bij zaken die hen raken.

- De provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland worden samengevoegd, waarbij over de positie van de Noordoostpolder later een beslissing valt.
- Met de overige provincies bespreken we initiatieven gericht op vergroting van de

provinciale schaal.

- Wij kiezen voor een materieel gesloten provinciale huishouding, beperkt tot taken op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, natuur en regionaal economisch beleid.
- Waterschapsverkiezingen gaan plaatsvinden op de dag van de verkiezingen voor provinciale staten. We bevorderen opschaling tot tien à twaalf waterschappen. Waterschappen verdwijnen uit de Grondwet.
- Een wetsvoorstel tot afschaffing van de WGR+ samenwerkingsverbanden zal worden ingediend.
- We nodigen provincies uit om met gemeenten initiatieven gericht op vergroting van de gemeentelijke schaal te bespreken.

Bijlage A van het regeerakkoord

9. Minder provincies. Ons lange termijn perspectief leidt tot aanzienlijke besparingen op de middellange termijn. Een deel van deze besparing wordt in de periode tot 2017 gerealiseerd door een eerste opschaling naar 10 provincies. Het eindbeeld betreft 5 landsdelen in 2025. De besparing leidt tot een uitname uit het Provinciefonds. In deze kabinetsperiode worden Noord-Holland, Utrecht en (delen van) Flevoland samengevoegd.

3. relevante bepalingen Wet Arhi

Artikel 8

1. Gedeputeerde staten stellen burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten in de gelegenheid met hen overleg te voeren over de wens tot grenscorrectie of tot wijziging van de gemeentelijke indeling. Het overleg duurt ten hoogste zes maanden.
2. Uiterlijk drie maanden na afloop van het overleg stellen gedeputeerde staten een herindelingsontwerp vast en zenden dit tezamen met een verslag van het gevoerde overleg aan de gemeenteraden en aan Onze Minister.
3. Burgemeester en wethouders leggen het herindelingsontwerp binnen twee weken na ontvangst gedurende acht weken ter inzage op de gemeentesecretarie. De terinzagelegging wordt bekendgemaakt. Gedurende de termijn van terinzagelegging kan een ieder zijn zienswijze over het ontwerp kenbaar maken aan gedeputeerde staten.
4. De gemeenteraden kunnen tot uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsontwerp hun zienswijze kenbaar maken aan gedeputeerde staten.
5. De herindelingsregeling of het herindelingsadvies wordt vastgesteld uiterlijk vier maanden na afloop van de termijn, bedoeld in het vierde lid. Een vastgesteld herindelingsadvies wordt aan Onze Minister gezonden. Van de vaststelling van een herindelingsregeling wordt aan Onze Minister mededeling gedaan.

Artikel 10

Gedeputeerde staten treffen op grond van de artikelen 8 en 9 geen voorbereidingen voor een wijziging van de grenzen van een gemeente na het tijdstip waarop Onze Minister heeft medegedeeld dat door hem werkzaamheden ter hand zijn genomen in verband met de voorbereiding van een wijziging van de grenzen van de gemeente.

Hoofdstuk III. Wijziging van de provinciale indeling

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 13

1. Een wijziging van de provinciale indeling geschiedt bij wet.
2. Een wijziging van de provinciale indeling die betreft een wijziging van provinciegrenzen met niet provinciaal ingedeeld gebied kan geschieden bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 14

1. Een herindelingsadvies met betrekking tot een wijziging van de provinciale indeling wordt vastgesteld door de provinciale staten van de betrokken provincies gezamenlijk.
2. Indien de besturen van de betrokken provincies van oordeel verschillen over de wenselijkheid van een wijziging van de provinciale indeling kunnen provinciale staten van één provincie een herindelingsadvies vaststellen.
3. Een herindelingsadvies met betrekking tot een wijziging van de provinciale indeling die één provincie betreft en geschiedt zonder wijziging van grenzen van een andere provincie, wordt vastgesteld door provinciale staten.

Paragraaf 2. Voorbereidingen door provincies

Artikel 15

1. Ten behoeve van de voorbereiding van een herindelingsadvies met betrekking tot een wijziging van de provinciale indeling als bedoeld in artikel 14, eerste lid, stellen provinciale staten van de betrokken provincies een commissie in die is samengesteld uit leden van gedeputeerde staten van de betrokken provincies.
2. De voorbereiding van het herindelingsadvies geschiedt met overeenkomstige toepassing van artikel 8, met dien verstande dat de commissie in de plaats treedt van gedeputeerde staten.

Artikel 16

- De voorbereiding van een herindelingsadvies met betrekking tot een wijziging van de provinciale indeling als bedoeld in artikel 14, tweede lid, geschiedt met overeenkomstige toepassing van artikel 8, met dien verstande dat:
- a. tevens gedeputeerde staten van de andere betrokken provincie of provincies in de gelegenheid worden gesteld tot het voeren van het overleg, bedoeld in artikel 8, eerste lid; en
 - b. gedeputeerde staten het herindelingsontwerp tevens aan provinciale staten van de andere betrokken provincie of provincies zenden. Zij kunnen tot uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsontwerp hun zienswijze kenbaar maken aan de gedeputeerde staten die het voorstel hebben gedaan.

Artikel 17

De voorbereiding van een herindelingsadvies met betrekking tot een wijziging van de provinciale indeling als bedoeld in artikel 14, derde lid, geschiedt met overeenkomstige toepassing van artikel 8.

Artikel 18

Indien Onze Minister besluit op basis van een herindelingsadvies een voorstel voor een herindelingsregeling te doen, zendt hij het voorstel aan de ministerraad binnen vier maanden na ontvangst van het herindelingsadvies.

Paragraaf 3. Voorbereidingen door de minister

Artikel 19

1. De voorbereiding van een herindelingsregeling door Onze Minister geschiedt met overeenkomstige toepassing van artikel 8, eerste tot en met vierde lid, met dien verstande dat:
 - a. Onze Minister in de plaats treedt van gedeputeerde staten;
 - b. tevens gedeputeerde staten van de betrokken provincie of provincies in de gelegenheid worden gesteld tot het voeren van het overleg, bedoeld in artikel 8, eerste lid; en
 - c. het herindelingsontwerp tevens aan provinciale staten van de betrokken provincie of provincies wordt gezonden. Deze kunnen tot uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsontwerp hun zienswijze over het ontwerp kenbaar maken aan Onze Minister.
2. Artikel 10 is van overeenkomstige toepassing.

3. Indien door gedeputeerde staten of een commissie als bedoeld in artikel 15, eerste lid, met betrekking tot een wijziging van de provinciegrenzen voorbereidingen zijn getroffen als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 17 voor een herindelingsadvies of een herindelingsregeling en Onze Minister met toepassing van het eerste lid de voorbereiding van een herindelingsregeling ten aanzien van die provinciegrenzen ter hand neemt, kunnen de door gedeputeerde staten of de commissie getroffen voorbereidingen door Onze Minister worden aangemerkt als door hem getroffen voorbereidingen.

4. Relevante bepalingen Grondwet

Art. 123.

1. Bij de wet kunnen [provincies](#) en [gemeenten](#) worden opgeheven en nieuwe ingesteld.
2. De wet regelt de wijziging van provinciale en gemeentelijke grenzen.

Art. 124.

1. Voor [provincies](#) en [gemeenten](#) wordt de bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake hun huishouding aan hun besturen overgelaten.
2. Regeling en bestuur kunnen van de besturen van provincies en gemeenten worden gevorderd bij of krachtens de wet.

Art. 125.

1. Aan het hoofd van de [provincie](#) en de [gemeente](#) staan provinciale staten onderscheidenlijk de gemeenteraad. Hun vergaderingen zijn openbaar, behoudens bij de wet te regelen uitzonderingen.
2. Van het bestuur van de provincie maken ook deel uit gedeputeerde staten en de commissaris van de Koning, van het bestuur van de gemeente het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester.

Art. 126.

Bij de wet kan worden bepaald dat de commissaris van de Koning wordt belast met de uitvoering van een door de regering te geven ambtsinstructie.

Art. 127.

(...)

4. De zittingsduur van provinciale staten en de gemeenteraad is vier jaren, behoudens bij de wet te bepalen uitzonderingen.

(...)

Art. 131.

De commissaris van de Koning en de burgemeester worden bij koninklijk besluit benoemd.

Art. 132.

1. De wet regelt de inrichting van [provincies](#) en [gemeenten](#), alsmede de samenstelling en bevoegdheid van hun besturen.

(...)

6. De wet bepaalt welke belastingen door de besturen van provincies en gemeenten kunnen worden geheven en regelt hun financiële verhouding tot het Rijk.

Art. 133.

1. De opheffing en instelling van waterschappen, de regeling van hun taken en inrichting, alsmede de samenstelling van hun besturen, geschieden volgens bij de wet te stellen regels bij provinciale verordening, voor zover bij of krachtens de wet niet anders is bepaald.

2. De wet regelt de verordenende en andere bevoegdheden van de besturen van de waterschappen, alsmede de openbaarheid van hun vergaderingen.
3. De wet regelt het provinciale en overige toezicht op deze besturen. Vernietiging van besluiten van deze besturen kan alleen geschieden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

(...)